

SMLOUVA O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

MEZI

ČESKOU REPUBLIKOU

A

MONGOLSKEM

Česká republika
a
Mongolsko

(dále jen „smluvní státy“), vedeny přáním upravit vztahy mezi oběma státy v oblasti sociálního zabezpečení, se dohodly takto:

ČÁST I
Všeobecná ustanovení

Článek 1
Definice

1. Pro účely této smlouvy:
 - a) „*právní předpisy*“ znamenají zákony a předpisy uvedené v článku 2 této smlouvy;
 - b) „*příslušný úřad*“ znamená, ministerstvo nebo jiný odpovídající orgán zodpovědný za oblast upravovanou právními předpisy uvedenými v článku 2 této smlouvy;
 - c) „*instituce*“ znamená, pokud jde o Českou republiku, Českou správu sociálního zabezpečení a, pokud jde o Mongolsko, Všeobecný úřad pro zdravotní a sociální pojištění;
 - d) „*doba pojištění*“ znamená veškerou dobu, za kterou byly podle právních předpisů smluvního státu zaplaceny příspěvky a jakoukoli další dobu považovanou podle těchto právních předpisů za rovnocennou době placení příspěvků;
 - e) „*dávky*“ znamená všechny peněžité dávky poskytované podle právních předpisů uvedených v článku 2 této smlouvy.
2. Ostatní výrazy v této smlouvě mají význam, který jim v každém smluvním státě náleží podle jeho právních předpisů.

Článek 2
Věcný rozsah

1. Tato smlouva se vztahuje na tyto právní předpisy:
 - a) pokud jde o Českou republiku, o
 - (i) důchodech poskytovaných z důchodového pojištění,
 - (ii) povinnosti platit pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění;

b) pokud jde o Mongolsko, o

(i) důchodech poskytovaných z fondu důchodového pojištění a z fondu pojištění proti pracovním úrazům a nemocem z povolání,

(ii) povinnosti platit pojistné na sociální pojištění.

2. Tato smlouva se vztahuje také na budoucí právní předpisy měnící, doplňující, konsolidující či nahrazující právní předpisy uvedené v odstavci 1 tohoto článku.

3. Na právní předpisy rozšiřující stávající právní předpisy smluvního státu o nové kategorie poživatelů dávek se tato smlouva vztahuje, jestliže příslušný úřad tohoto smluvního státu neoznámí písemně do tří měsíců od data vyhlášení takových právních předpisů příslušnému úřadu druhého smluvního státu, že takové rozšíření nezamýšlí.

Článek 3 Osobní rozsah

Tato smlouva se vztahuje na každou osobu, která podléhá nebo podléhala právním předpisům některého smluvního státu a na osobu, která odvozuje svá práva od výše uvedené osoby.

Článek 4 Rovnost nakládání

Nestanoví-li tato smlouva jinak, budou osoby uvedené v článku 3 postaveny při používání právních předpisů každého smluvního státu naroveň jeho vlastním občanům.

Článek 5 Export dávek

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, nesmí být dávky získané podle právních předpisů smluvních států kráceny, měněny, zastaveny nebo odňaty pouze z důvodu, že příjemce pobývá nebo bydlí na území druhého smluvního státu a dávky budou na území druhého smluvního státu vypláceny.

2. Občanům druhého smluvního státu, kteří bydlí mimo území smluvních států, budou dávky podle právních předpisů smluvního státu poskytovány za stejných podmínek jako občanům prvního smluvního státu, kteří bydlí mimo území smluvních států.

Článek 6 Stejně posuzování skutečností

1. Skutečnosti mající vliv na nárok, krácení, pozastavení či výši dávek, které nastaly na území jednoho smluvního státu, budou zohledněny tak, jako by k nim došlo na území druhého smluvního státu.

2. Příslušný úřad smluvního státu může omezit použití ustanovení odstavce 1 ve prospěch určitých kategorií osob.

ČÁST II

Ustanovení o pojištění

Článek 7

Všeobecné pravidlo

1. Není-li v této části stanoveno jinak, osoba zaměstnaná na území jednoho smluvního státu podléhá, pokud jde o toto zaměstnání, pouze právním předpisům tohoto smluvního státu.

2. Odstavec 1 tohoto článku se analogicky použije pro osobu samostatně výdělečně činnou.

Článek 8

Vyslaní pracovníci

1. Osoba zaměstnaná zaměstnavatelem se sídlem na území jednoho smluvního státu, která je vyslána tímto zaměstnavatelem na území druhého smluvního státu, aby tam pro něho vykonávala práci, nadále povinně podléhá, pokud jde o tuto práci, právním předpisům prvního smluvního státu tak, jako by byla stále zaměstnána na území prvního smluvního státu, za předpokladu, že očekávaná doba vyslání nepřesahuje 5 let. Pro účely aplikace tohoto článku se zaměstnavatel a jeho dceřiná společnost nebo pobočka, tak jak jsou definovány v právních předpisech smluvního státu, odkud byl pracovník vyslán, považují za jednoho a téhož zaměstnavatele.

2. Odstavec 1 tohoto článku se analogicky použije pro osobu samostatně výdělečně činnou, která běžně provozuje svou samostatnou výdělečnou činnost na území jednoho smluvního státu, jestliže tato osoba přechodně provozuje samostatnou výdělečnou činnost na území druhého smluvního státu.

Článek 9

Osoby v mezinárodní dopravě a na námořních lodích

1. Osoba zaměstnaná dopravní společností zajišťující mezinárodní dopravu na území obou smluvních států podléhá právním předpisům smluvního státu, na jehož území má taková společnost sídlo.

2. Osoba zaměstnaná na námořní lodi nikoli jen přechodně podléhá právním předpisům smluvního státu, pod jehož vlajkou loď pluje.

Článek 10

Personál diplomatických misí a státní úředníci

1. Tato smlouva nemá vliv na ustanovení Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z 18. dubna 1961, ani Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. dubna 1963.
2. Státní úředníci a osoby podle právních předpisů smluvního státu za takové považované, na něž se nevztahuje odstavec 1 tohoto článku a kteří jsou vysláni pracovat na území druhého smluvního státu, podléhají právním předpisům pouze prvního smluvního státu.

Článek 11

Výjimky

Na společnou žádost zaměstnance a jeho zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné se mohou příslušné úřady nebo jimi pověřené instituce obou smluvních států dohodnout na udělení výjimky z ustanovení této části ve vztahu k jednotlivým osobám nebo kategoriím osob za předpokladu, že každá dotčená osoba bude podléhat právním předpisům jednoho smluvního státu.

ČÁST III

Poskytování dávek

Článek 12

Ščítání dob pojištění

1. Jestliže byly získány doby pojištění podle právních předpisů obou smluvních států, instituce každého smluvního státu přihlédnou při stanovení nároku na dávky podle platných právních předpisů k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu za předpokladu, že se tyto doby pojištění nepřekrývají s dobami započítatelnými podle jeho právních předpisů.
2. Ve vztahu mezi smluvními státy se přihlíží k závazkům vyplývajícím ze smluv o sociálním zabezpečení se třetími státy v míře, v jaké tyto smlouvy upravují ščítání dob pojištění pro nárok na důchod.

Článek 13

Výpočet dávek

1. Jsou-li podle právních předpisů jednoho smluvního státu splněny podmínky nároku na dávku i bez přihlídnutí k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu, stanoví instituce prvního smluvního státu dávku:

- a) výlučně na základě dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů a
- b) podle pravidel stanovených v odstavci 2 s výjimkou toho, kdy výsledek takového výpočtu je stejný, nebo nižší než výsledná částka stanovená podle písmene a).

2. Pokud nárok na dávku podle právních předpisů jednoho smluvního státu může vzniknout pouze s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhého smluvního státu nebo třetího státu ve smyslu článku 12, pak instituce prvního smluvního státu:

- a) stanoví teoretickou výši dávky, která by náležela v případě, že by všechny doby pojištění byly získány podle jeho právních předpisů a
- b) poté - na základě teoretické výše vypočtené podle písmene a), stanoví výši dávky určené k výplatě podle poměru délky dob pojištění získaných podle jeho právních předpisů k celkové době pojištění.

Pro stanovení výpočtového základu pro dávku vezme instituce v úvahu pouze příjmy dosažené v dobách pojištění získaných podle právních předpisů, které provádí. Instituce bude tento příjem – indexovaný a zprůměrovaný podle právních předpisů, které provádí – považovat za dosažený v dobách pojištění, k nimž přihlíží při stanovení teoretické výše dávky.

3. Dotyčná osoba bude mít nárok na vyšší částku vypočtenou podle odstavců 1 a 2.

Článek 14 **Doby pojištění kratší než 12 měsíců**

Nedosahuje-li doba pojištění získaná podle právních předpisů jednoho smluvního státu dvanácti měsíců a nevznikne-li na jejím základě nárok na dávku, instituce tohoto smluvního státu dávku nepřizná. Tuto dobu započte instituce druhého smluvního státu, jako by se jednalo o dobu pojištění získanou podle jeho právních předpisů.

Článek 15 **Zvláštní ustanovení týkající se České republiky**

1. Podmínkou získání nároku na invalidní důchod osoby, jejíž invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku a která nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu, je trvalý pobyt na území České republiky.

2. Aniž je dotčen článek 12 této smlouvy, pro splnění podmínky minimální doby pojištění požadované českými právními předpisy pro hodnocení náhradních dob pojištění se berou v úvahu pouze české doby pojištění.

ČÁST IV

Různá ustanovení

Článek 16

Správní ujednání

1. Příslušné úřady smluvních států sjednají správní ujednání obsahující nezbytná opatření pro provádění této smlouvy.
2. Ve správním ujednání budou určena styčná místa každého smluvního státu.

Článek 17

Výměna informací a vzájemná pomoc

1. Příslušné úřady, instituce a styčná místa smluvních států si v rámci svých kompetencí vzájemně sdělují veškeré informace a poskytují pomoc nezbytnou pro provádění této smlouvy tak, jako by se jednalo o použití jejich vlastních právních předpisů.
2. Instituce si vzájemně uznávají doklady vydávané příslušnými orgány druhého smluvního státu; o posouzení zdravotního stavu nebo stupně invalidity však rozhoduje výlučně instituce smluvního státu, která je příslušná k poskytování dávek. Přitom může přihlédnout ke zprávám a lékařským posudkům zaslaným institucí druhého smluvního státu.
3. Lékařská vyšetření, jejichž provedení je požadováno právními předpisy jednoho smluvního státu a týkají se osoby zdržující se na území druhého smluvního státu, budou provedena na žádost příslušné instituce lékařem, zdravotnickým zařízením nebo institucí v místě pobytu takové osoby na území druhého smluvního státu.
4. Pomoc uvedená v tomto článku se poskytuje bez vzájemných úhrad nákladů.

Článek 18

Důvěrnost vyměňovaných informací

Informace o osobách, které jsou smluvnímu státu předávány v souladu s touto smlouvou druhým smluvním státem, se používají výhradně pro účely provádění této smlouvy. Aniž by byla dotčena platnost předchozí věty, jsou tyto informace obdržené smluvním státem spravovány podle vnitrostátních zákonů a předpisů o ochraně soukromí a důvěrnosti osobních údajů tohoto smluvního státu.

Článek 19

Osvobození od poplatků a ověřování dokumentů

1. Pokud se v právních předpisech smluvního státu stanoví, že vystavení jakéhokoli dokumentu, který se předkládá příslušnému úřadu nebo instituci uvedeného smluvního státu, je zcela nebo částečně osvobozeno od poplatků nebo výloh, včetně konzulárních a správních poplatků, pak se toto osvobození také vztahuje na vystavení obdobných dokumentů, které se předkládají příslušnému úřadu nebo instituci druhého smluvního státu při provádění této smlouvy.
2. Dokumenty a potvrzení předkládané pro účely provádění této smlouvy jsou vyňaty z požadavků na ověřování diplomatickými nebo konzulárními úřady.
3. Kopie dokumentů ověřené jako pravé a přesné kopie institucí jednoho smluvního státu přijímá instituce druhého smluvního státu jako pravé a přesné kopie bez dalšího ověřování.

Článek 20

Používání jazyků a komunikace

1. Příslušný úřad nebo instituce smluvního státu nesmějí odmítnout žádost nebo dokument pouze z důvodu, že jsou v úředním jazyce druhého smluvního státu nebo v jazyce anglickém.
2. Příslušné úřady, instituce a styčná místa smluvních států mohou spolu navzájem komunikovat přímo stejně jako se všemi osobami bez ohledu na jejich bydliště, kdykoli je to nezbytné pro provádění této smlouvy a právních předpisů, na které se tato smlouva vztahuje. Písemný styk je možný v úředním jazyce kteréhokoli smluvního státu nebo v jazyce anglickém.

Článek 21

Žádosti o dávky

1. Písemná žádost o dávky podaná instituci jednoho smluvního státu se považuje za žádost podanou podle právních předpisů druhého smluvního státu, jestliže žadatel:
 - a) požaduje, aby jeho žádost byla považována za žádost podle právních předpisů druhého smluvního státu, nebo
 - b) poskytuje informace svědčící o tom, že doby pojištění byly získány podle právních předpisů druhého smluvního státu.
2. Žadatel může požádat, aby jeho žádost nebyla považována za žádost podanou podle právních předpisů druhého smluvního státu, případně aby byla ve druhém smluvním státě účinná od jiného data, za podmínek a v souladu s právními předpisy druhého smluvního státu.

Článek 22

Opravné prostředky

Písemné opravné prostředky proti rozhodnutí, které učinila instituce jednoho smluvního státu, je možné účinně podat u instituce kteréhokoli smluvního státu. O opravném prostředku se rozhoduje podle postupu a právních předpisů smluvního státu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

Článek 23

Předávání žádostí, oznámení a písemných opravných prostředků

1. Ve všech případech, na něž se vztahují ustanovení článků 21 a 22 této smlouvy, instituce, již byly žádosti, oznámení nebo písemné opravné prostředky předloženy, uvede na dokumentech datum přijetí a postoupí je bez prodlení styčnému místu druhého smluvního státu.

2. Veškeré žádosti, oznámení nebo písemné opravné prostředky, které musejí být podle právních předpisů jednoho smluvního státu předloženy v předepsané lhůtě u instituce tohoto smluvního státu, avšak namísto toho byly v téže lhůtě předloženy instituci druhého smluvního státu, se považují za předložené včas.

Článek 24

Výplata dávek

1. Platby do druhého smluvního státu vyplývající z provádění této smlouvy se uskutečňují ve volně směnitelných měnách.

2. V případě, že smluvní stát zavede devizové kontroly nebo jiná opatření směřující k omezení plateb, úhrad nebo převodu kapitálu nebo finančních prostředků osobám nacházejícím se mimo tento smluvní stát, tento neprodleně učiní vhodná opatření k zajištění převodu částek, které mají být vyplaceny podle této smlouvy.

Článek 25

Přeplatky

Instituce smluvních států se ve vzájemné dohodě pokusí zúčtovat případné přeplatky oprávněným osobám.

Článek 26

Řešení sporů

1. Rozdílnosti a spory, které mohou vzniknout při provádění této smlouvy, budou řešeny v dohodě příslušných úřadů smluvních států.

2. Nebude-li možno dosáhnout dohody podle předchozího odstavce, bude spor řešen jednáním smluvních států.

ČÁST V

Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 27

Přechodná ustanovení

1. Tato smlouva nezakládá žádné nároky na dávku za dobu před jejím vstupem v platnost.
2. S výhradou odstavce 1 tohoto článku se při rozhodování o nároku na dávku podle této smlouvy berou v úvahu doby pojištění získané před vstupem této smlouvy v platnost a jiné události, které nastaly před tímto datem. Přitom doby získané v České republice do 31. 12. 1995 na základě dříve sjednaných dohod mezi vládami obou zemí a týkající se přípravy mongolských občanů na budoucí povolání ve formě výuky ve středních odborných učilištích, studia na českých středních a vysokých školách na základě stipendií poskytnutých v rámci rozvojové pomoci Mongolsku a rovněž dočasného zaměstnávání za účelem zvyšování kvalifikace mongolských občanů v československých organizacích, se považují za doby pojištění podle právních předpisů Mongolska s výhradou případů, pokud by tyto doby - spolu s dalšími dobami českého pojištění - umožnily přiznat českou dávku podle článku 13 odstavce 1 písmene a) výlučně na základě dob pojištění získaných podle právních předpisů České republiky.
3. Rozhodnutí týkající se nároku na dávky, která byla učiněna před vstupem této smlouvy v platnost, nemají vliv na nároky vzniklé na jejím základě.
4. Dávky stanovené před vstupem této smlouvy v platnost mohou být na žádost nově stanoveny, pokud změna v těchto dávkách vyplyne pouze z ustanovení této smlouvy.
5. Při používání článku 8 této smlouvy v případě osob, které byly vyslány do smluvního státu přede dnem vstupu této smlouvy v platnost, se má za to, že doba zaměstnání uvedená v tomto článku začala běžet ode dne vstupu této smlouvy v platnost.

Článek 28

Lhůty

Pro nároky, které byly uplatněny na základě dřívějších událostí podle článku 27, počínají lhůty k jejich uplatnění, jakož i promlčecí lhůty podle právních předpisů smluvního státu, plynout nejdříve ode dne vstupu této smlouvy v platnost.

Článek 29

Ratifikace a vstup v platnost

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci.

2. Tato smlouva vstoupí v platnost prvého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž si smluvní státy vzájemně písemně oznámí, že byly splněny všechny nezbytné zákonné a ústavní podmínky pro vstup této smlouvy v platnost.

Článek 30 **Platnost smlouvy a její ukončení**

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

2. Tato smlouva může být vypovězena každým smluvním státem doručením písemného oznámení o její výpovědi druhému smluvnímu státu. V případě výpovědi zůstane smlouva v platnosti až do doby uplynutí kalendářního roku následujícího po roce, v němž bylo písemné oznámení o výpovědi jednoho smluvního státu doručeno druhému smluvnímu státu.

3. Bude-li tato smlouva vypovězena, práva týkající se nároku na dávky nebo výplaty dávek nabytá podle této smlouvy zůstanou zachována. Smluvní státy přijmou opatření o nárocích v průběhu jejich nabývání.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění, podepsali tuto smlouvu.

Dáno v.....Praze..... dne.....20. května..... 2019. ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, mongolském a anglickém, přičemž všechna znění jsou stejně autentická.

V případě rozdílností ve výkladu je rozhodující znění v jazyce anglickém.

Za Českou republiku

Jana Maláčová v. r.
ministryně práce a sociálních věcí

Za Mongolsko

Damdin Tsogtbaatar v. r.
ministr zahraničních věcí